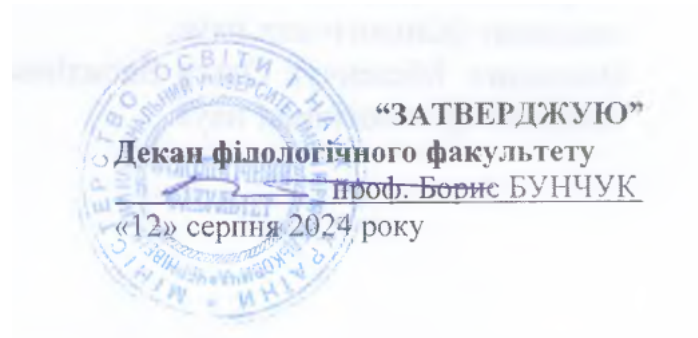

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра зарубіжної літератури та теорії літератури

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Зарубіжна література
обов'язкова

Освітньо-професійна програма Українська мова та література
Спеціальність 014 Середня освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
філологічний факультет

Мова навчання українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни „Зарубіжна література” складена відповідно до освітньо-професійної програми „Українська мова та література” (спец. 014 „Середня освіта (Українська мова і література)”), затвердженої Вченою радою Чернівецького (протокол № 9 від 26 червня 2024 року).

Розробники:

Рихло П. В. – доктор філологічних наук, професор кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури.

Матійчук О. М. – кандидат філологічних наук, асистент кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури.

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Завідувач кафедри

Роман ДЗИК

Схвалено методичною радою філологічного факультету, що забезпечує читання ОК

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова методичної ради філологічного факультету _____ Алла АНТОФІЙЧУК

© П. В. Рихло, 2024 рік

© О. М. Матійчук, 2024 рік

1. Метою викладання навчальної дисципліни «Зарубіжна література» є ознайомлення студентів із загальним процесом розвитку зарубіжної літератури від античності до сучасності, її закономірностями та особливостями як в окремих країнах, так і загалом; з ознаками творчої манери та стилю, естетичних та світоглядних позицій авторів, з'ясування місця, яке вони посідають у світовому літературному каноні, та їх значення для розвитку світового культурного процесу; усвідомлення та опанування особливостей літературних напрямів і течій відповідних історико-культурних зрізів.

Завдання полягає в тому, щоби сформувати у студентів поглиблене уявлення про світовий літературний процес, його взаємозв'язок з історичними та суспільно-політичними подіями.

Пререквізит: Зарубіжна література (шкільний курс);

2. Результати навчання

знати періодизацію, еволюцію літератури від античності до сучасних літературних зразків, зміст рекомендованих художніх творів; особливості творчого методу видатних письменників різних періодів, своєрідність їх образних та мовних засобів;

вміти комплексно аналізувати текст, основні образи, визначати тематику, ідейне спрямування, художність; орієнтуватися в літературно-критичному дискурсі вітчизняного та зарубіжного літературознавства; встановлювати міжлітературні зв'язки; орієнтуватися у проблематиці історії літератури й оволодіти навичками, необхідними для аналізу художніх творів.

Навчальна дисципліна «Зарубіжна література» забезпечує досягнення таких загальних і спеціальних компетентностей:

Загальні:

ЗК 4. Здатність критично й творчо мислити, генерувати нові ідеї, виявляти ініціативу та підприємливість, застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Фахові:

ФК 7. Здатність здійснювати різноаспектний аналіз художніх текстів, визначати їх жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції і новаторство, зв'язок із історією, фольклором, міфологією, релігією, філософією тощо.

ФК 8. Здатність розуміти специфіку мовознавчих / літературознавчих напрямів і шкіл, здійснювати науковий аналіз філологічного матеріалу, оперувати сучасною мовознавчою / літературознавчою термінологією, інтерпретувати та обґрунтувати погляди різних дослідників щодо відповідних проблем.

У результаті засвоєння змісту навчальної дисципліни студент має набути таких **програмних результатів навчання:**

ПРН 11. Застосовувати різні види аналізу художнього тексту, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 14. Створювати та інтерпретувати тексти різних стилів і жанрів.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	Годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	

I семестр											
Денна	1	1	2	60	15				45		
Заочна	1	1	2	60	6				54		
II семестр											
Денна	1	2	5	150	60	60			30		екзамен
Заочна	1	2	5	150	6	4			140		екзамен

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

I семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					с.р.
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Стародавня грецька література												
Тема 1. Антична література та її історико-культурне значення. Грецька міфологія	4	1				3	4	0,4					3,6
Тема 2. Героїчний епос «Іліада» й «Одіссея». Дидактичний епос. Гесіод	4	1				3	4	0,4					3,6
Тема 3. Походження драми, виникнення грецького театру. Драматургія трагіка Есхіла, Софокла, Еврипіда	4	1				3	4	0,4					3,6
Тема 4. Драматургія комедіографа Арістофана. Творчість	4	1				3	4	0,4					3,6

Менандра												
Тема 5. Римська література, її історико-культурне значення та характерні особливості. Творчість Вергілія, Горация, Овідія.	4	1				3	4	0,4				3,6
Разом за ЗМ 1	20	5				15	20	2				18
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2 Література Середніх віків та Відродження											
Тема 1. Література раннього Середньовіччя. Героїчний епос	4	1				3	4	0,4				3,6
Тема 2. Література розвинутого феодалізму. Лицарська література	4	1				3	4	0,4				3,6
Тема 3. Доба Відродження в Італії. Данте Аліг'єрі, Ф. Петрарка, Дж. Боккаччо	4	1				3	4	0,4				3,6
Тема 4. Французький Ренесанс. Ф. Рабле. Відродження в Іспанії. М. де Сервантес	4	1				3	4	0,4				3,6
Тема 5. Особливості Відродження в Англії. Феномен В. Шекспіра	4	1				3	4	0,4				3,6
Разом за ЗМ 2	20	5				15	20	2				18
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 3. Література XVII - XVIII ст. Бароко, Класицизм, Просвітництво											
Тема 1. Історико-літературний процес XVII століття.	4	1				3	4	0,4				3,6

Іспанське бароко. П. Кальдерон												
Тема 2. Французька література XVII ст. Класицизм. Корнель. Расін, Мольєр.	4	1				3	4	0,4				3,6
Тема 3. Англійська література XVII ст. Дж. Мільтон	4	1				3	4	0,4				3,6
Тема 4. Література XVIII ст. та ідейний рух Просвітництва. Французька література	4	1				3	4	0,4				3,6
Тема 5. Англійська література XVIII ст. Німецька література доби Просвітництва	4	1				3	4	0,4				3,6
Разом за ЗМЗ		5				15	20	2				18
Усього годин	60	15				45	60	6				54

II семестр

Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Реалістична проза другої половини XIX ст. Натуралізм і початки модернізму											
Тема 1. Творчість Г. Флобера	12	5	5			2	10,8	0,5	0,3			10
Тема 2. Натуралізм як метод та літературний напрям	12	5	5			2	10,9	0,5	0,4			10
Тема 3. Поезія французького символізму. Заперечення реалізму. Ш. Бодлер як предтеча символістичної літератури. Імпресіоністичність творів П. Верлена. Новаторство та	13	5	5			3	10,8	0,5	0,3			10

експеримент у творчості А. Рембо												
Тема 4. Символістична драма М. Метерлінка. Література Норвегії на межі XIX–XX ст. Початок «нової драми». Август Стріндберг як основоположник нової шведської літератури	12	5	5			2	10,8	0,5	0,3			10
Тема 5. Творчість Бернарда Шоу	13	5	5			3	10,8	0,5	0,3			10
Тема 6. Критичний реалізм у США	13	5	5			3	10,9	0,5	0,4			10
Разом за ЗМ1	75	30	30			15	65	3	2			60
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Модернізм у літературі другої половини XIX ст. – поч. XX ст.											
Тема 7. Англійська література на рубежі XIX–XX століть. Творчість Томаса Гарді. Оскар Вайлд та його творчість у руслі естетизму	15	6	6			3	17	0,6	0,4			16
Тема 8. Творчість Герберта Веллса. Проза Кнута Гамсуна	15	6	6			3	17	0,6	0,4			16
Тема 9. Суспільно-політичні зміни на німецьких землях наприкінці XIX – поч. XX ст.	15	6	6			3	17	0,6	0,4			16
Тема 10. Експресіонізм у німецькомовних літературах на початку XX ст.	15	6	6			3	17	0,6	0,4			16
Тема 11. Георг Гайм і Готтфрід Бенн – представники берлінської літературної сцени експресіонізму	15	6	6			3	17	0,6	0,4			16
Разом за ЗМ 2	75	30	30			15	85	3	2			80
Усього годин	150	60	60			30	150	6	4			140

Форма підсумкового контролю	екзамен
------------------------------------	---------

Тематика лекційних занять з переліком питань
I семестр

№ теми	Назва теми
1.1	Антична література та її історико-культурне значення. Грецька міфологія <i>ПЛАН</i> Термін і поняття «античної літератури», її географічні, історичні і хронологічні межі. Антична література як джерело сюжетів і образів, скарбниця соціального і морального досвіду, «вічних» проблем людського існування, людської поведінки. Переосмислення античних сюжетів у XX ст. Напрями в науці про античну літературу, критика ідеалізації, формалізму, модернізації, естетизму. Характеристика первісно-родової і рабовласницької формацій. Основні етапи розвитку античної культури як відбиття тих змін, що відбувалися в античному суспільстві. Зв'язки літератури й мистецтва з фольклорними джерелами. Пам'ятки античної літератури, ступінь їх збереження. Папіруси, пергаменти, свитки й кодекси, фрагменти, цитати. Грецькі племена, їх розселення у Східному Середземномор'ї. Кріто-Мікенська культура, її значення для розвитку грецької міфології. Культ олімпійських богів, старше і молодше покоління. Найголовніші міфологічні цикли – троянський, фіванський, про подорож аргонавтів. Легенди про героїв.
1.2	Героїчний епос «Іліада» й «Одіссея». Дидактичний епос. Гесіод <i>ПЛАН</i> Пісенна творчість: аеди і рапсоди, особливості їхньої творчості. Робочі й культово-обрядові пісні. Гомерівський підперіод (підперіод розкладу родової формації – кінець IX–VIII ст. до н.е.). Міф про троянську війну, його історична основа і художнє осмислення. Гомер і гомерівське питання. Зміст «Іліади» – військово-героїчної епопеї і «Одіссеї» – епічної казково-пригодницької, родинно-побутової поеми. Основні ідеї і структури поем, картини суспільного життя. Ідеалізація образів героїв, роль божественного втручання. Суспільство богів. Його відмінність від суспільства людей. Особливості художньої майстерності Гомера. Гомер і дальший розвиток античної літератури. Гесіод і дидактичний епос. Настановча поема «Роботи і дні». Проблема соціальної несправедливості, ставлення до сільської праці. Практичні й моральні поради селянину. Песимістичне звучання поеми. Притчі та їхнє місце в поемі. Перша літературна байка про яструба і соловейка. Гомерівські гімни. Відповідність їхньої внутрішньої тональності характеру певного божества. Гімни до Зевса, Деметри, Діоніса, Гермеса, Аполлона. Кіклічні поеми, їхні особливості. Грецька література в епоху ствердження полісної системи (VII–VI ст. до н.е.). Розклад родової формації, встановлення рабовласницького устрою. Дві форми полісів – рабовласницьких міст-держав: демократичні і аристократичні. Полісна колективність і зростання ролі особистості. Занепад героїчного епосу. Поява поем-пародій.
1.3	Походження драми, виникнення грецького театру. Драматургія трагіка Есхіла, Софокла, Еврипіда <i>ПЛАН</i> Виникнення театру, його складові частини: театрон, орхестра, сцене. Драматичні змагання, хор і актори. Роль театру в соціально-політичному і духовному житті Греції. Джерела грецької драми: народні свята на честь бога

	Діоніса. Основні види драми : трагедія, комедія, драма сатирів. Есхіл – «батько трагедії», поет становлення афінської рабовласницької демократії. Біографічні дані, світогляд, періодизація творчості, еволюція драматургії. Проблематика перших трагедій – «Перси», «Семеро проти Фів». Переробка міфічного сюжету в трагедії «Прометей закутий», філософське осмислення образу Прометея. Проблема прокляття і родової помсти в трилогії «Орестея». Особливості трагічних персонажів, політичні мотиви та їх відображення в трилогії. Художні особливості, нововведення в трагедіях Есхіла. Софокл – поет розквіту афінської рабовласницької демократії. Політична активність, світогляд Софокла, його ставлення до богів. Проблема людської особистості і долі в трагедіях «Едіп-цар», «Едіп в Колоні». Проблема законів і влади в трагедії «Антігона». Концепція героя у Софокла: ідеалізація, зображення людини такою, «якою вона повинна бути». Розвиток драматургічної техніки в творчості Софокла. Розкриття внутрішнього світу героя, прийом контрасту як у системі образів, так і в композиції. Переосмислення трагедій Софокла в мистецтві ХХ ст. Евріпід – поет кризи афінської рабовласницької демократії. Біографічні дані, ставлення до демократії та богів. Основні риси його драматургії. Зображення людей такими, якими вони є насправді. Проблема особистого, відсутність соціально-політичних питань. Родинно-побутова тематика трагедій. Перенесення ознак кризи в часи Пелопоннеської війни у трагедії. Дегероїзація міфологічних персонажів, відстоювання прав афінської жінки. Аналіз трагедій «Медея», «Іпполіт», «Іфігенія в Авліді». Значення творчості Евріпіда для пізнішого розвитку драматичного мистецтва.
1.4	Драматургія комедіографа Арістофана. Творчість Менандра <i>ПЛАН</i> Фольклорні джерела комедії. Три етапи в розвитку жанру. Характерні ознаки і прийоми давньої комедії, структура. Арістофан. Суспільна боротьба в Афінах у його час. Біографічні дані, світогляд. Тема війни і миру у зв'язку з Пелопоннеською війною. Комедії «Ахарняни», «Мир». Сатира на внутрішню і зовнішню політику радикальної верхівки Афінської демократії в комедії «Вершники». Критика нових суспільно-філософських напрямів у комедії «Хмари». Перехід до «нової» аттичної комедії. Художнє перевтілення сюжетів Арістофана в драматургії ХХ ст. Творчість Менандра. Структура комедії, її завдання, типові сюжети, маски і характери героїв. Інтрига і роль випадку, відсутність хору, значення пролога. Гуманістичні тенденції комедій Менандра, людяність його образів, поглиблення їхніх індивідуальних характеристик. Комедії «Відлюдник», «Полюбовний суд». Значення творчості Менандра. Олександрійська поезія, боротьба напрямів у ній. Шукання нових форм. Міфологічна і любовна тематика. Учений-поет Каллімах і його епілії – поезії малих розмірів. Фольклорна основа буколічної поезії, ідилії Феокрита. Спроби відновлення епосу і «Аргонавтика» Аполлонія Родоського. Поява нових героїв, любовно-еротичної тематики в олександрійській ліриці. Герод і його «Міміямби».
1.5	Римська література, її історико-культурне значення та характерні особливості. Творчість Вергілія, Горація, Овідія. <i>ПЛАН</i> Історичне значення римської літератури. Її місце в літературному процесі античного світу. Періодизація римської літератури. Італійські племена, їхні мови. Раннє римське суспільство, його матеріальна і духовна культура. Вплив грецьких колоністів на півдні Італії і на о.Сицилія. Римський фольклор. Історичні легенди – основа римського розповідного фольклору. Особливості римської міфології і

	значення міфів Греції. Становлення і розквіт римської рабовласницької республіки, її аристократичний характер. Завойовницька політика Риму. Пунічні війни. Причини пізнього виникнення літератури. Перші поети – Лівій Андронік, Гней Невій. Римський театр. Звернення до зразків грецької поезії. Феокрит і «Буколіки» Вергілія. Політична тенденція, «таємниця» четвертої еклоги. Гесіод і «Георгіки» Вергілія, ідеалізація сільської праці і життя селянина. «Енеїда». Переосмислення міфу про Енея. Зміст і особливості написання, композиція поеми. Вплив класичного (Гомер), елліністичного (Аполлоній) і римського (Невій, Енній) епосів. Ідейно-політичні завдання «Енеїди»: звеличення Августа та імперії, ідеалізація італо-римської давнини. Зображення богів та їхнього впливу на життя людей. Еволюція образу Енея. Літературна доля «Енеїди» в пізніші часи. Переклади і бурлескно-травестійні переробки. Еволюція світогляду Горація – від захисту республіки до прийняття імперії. Філософія «золотої середини». Політичні і особисті тенденції «Еподів». Філософський зміст «Сатир». Строкатість тематики «Од», метрична своєрідність, зв'язок з грецькою лірикою, філософське зафарбування, форма. Поетичні «Послання» Горація і його «Мистецтво поезії». Горацій і література пізніших епох. Біографія, творчість, ставлення до імперії. Ранні «Любовні елегії», їхня тематика. Вплив риторики і дидактичні поеми. «Метаморфози»: зміст і композиція; майстерність оповіді, драматизм, деталізація, роль міфології, декоративність, вплив олександризму. Творчість Овідія у вигнанні. «Скорботні елегії» і «Понтійські листи». Овідій в епоху Середньовіччя.
2.1	Література раннього Середньовіччя. Героїчний епос ПЛАН Криза античного світу. Середньовічна культура та література. Клерикальна література. Кельтський епос, германський героїчний епос, давньоскандинавська література.
2.2	Література розвинутого феодалізму. Лицарська література ПЛАН Французький героїчний епос. «Пісня про Роланда». Іспанський героїчний епос. «Пісня про Сіда». Німецький героїчний епос. «Пісня про Нібелунгів». Лицарство та куртуазна провансальська поезія. Лицарський роман. Міська і народна література
2.3	Доба Відродження в Італії. Данте Аліг'єрі, Ф. Петрарка, Дж. Боккаччо ПЛАН Постать Данте Аліг'єрі. Поетика, вплив і значення творів «Божественна комедія», «Нове життя». Двоїстість Данте в зображенні грішників пекла. Філософська і політична алегорія в поемі. Новаторство Данте в «Божественній комедії». Середньовічні елементи та риси ренесансного реалізму в поемі. Лірика Ф.Петрарки. Світоглядні маркери в сонетах. Поетичне новаторство автора. Петраркізм. Творчість Дж. Бокаччо. Ранні твори та їх значення для європейської літератури. Жанр, тематика, риси ренесансного реалізму в збірці новел «Декамерон» Боккаччо, її антиклерикальні, антифеодальні тенденції, історико-літературне значення.
2.4	Французький Ренесанс. Ф. Рабле. Відродження в Іспанії. М. де Сервантес

	ПЛАН Гурток Маргарити Наварської. Формування абсолютної монархії у Франції. Особливості французького Ренесансу, його періодизація, найвидатніші представники. Гуманістична література першої половини XVI ст. Збірка новел «Гептамерон» Маргарити Наварської. Клеман Маро, Бонавентюр Депер'є. Творчість Франсуа Рабле. Задум, історія створення, джерела, жанр, проблематика, художня форма роману Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель». Антифеодальні, антиклерикальні мотиви, ствердження гуманістичних ідеалів в романі. Традиції Рабле в творчості європейських письменників. Поезія «Плеяди». П'єр де Ронсар. Своєрідність історичного розвитку Іспанії доби Відродження. Позиція М.Сервантеса в іспанському історико-літературному процесі кінця XVI ст. Роман «Дон Кіхот», його задум, спрямованість, значення. Проблема мудрості та безумства Дон Кіхота. Образ Санчо Панси. Еволюція взаємовідносин головних героїв роману. Ідейний зміст союзу Дон Кіхота і Санчо Панси. Вплив Сервантеса на західноєвропейський літературний процес. Творчість Лопе де Веги. Соціально-політичні драми, любовно-сімейні комедії, релігійні пєси. Проблематика героїчної драми «Фуенте Овехуна», образи головних героїв, бунтарський пафос драми. Комедії «плаща і шпаги». Обґрунтування принципів іспанської національної драми в естетичній теорії Лопе де Веги. «Про нове мистецтво писати комедії у наш час».
2.5	Особливості Відродження в Англії. Феномен В. Шекспіра ПЛАН Особливості історичного і літературного процесу в Англії XIV–XVII ст. Соціальні зрушення, зумовлені Столітньою війною. Роль династичної війни «Червоної і Білої троянди». Абсолютна монархія Тюдорів. «Кентерберійські оповідання» Чосера – початок реалістичної традиції в англійській літературі. Особливості англійського гуманізму. «Утопія» Томаса Мора. Значення тестів «Тамерлан Великий», «Трагічна історія доктора Фауста» Крістофера Марло. Життя, світогляд, періодизація творчості Шекспіра. «Шекспірівське питання». Комедії Шекспіра як вершина англійської ренесансної комедіографії. «Венеціанський купець», «Дванадцята ніч». Історичні хроніки. Відображення політичних поглядів Шекспіра в історичних хроніках, їх проблематика, значення. Трагедії першого періоду творчості Шекспіра. Трагедія «Ромео і Джульєтта» – відображення конфлікту між старим і новим світом. Трагедії другого періоду творчості Шекспіра. Тема гуманізму і ворожості буржуазної доби людській особистості в трагедіях «Гамлет», «Отелло», «Король Лір». Пізні твори Шекспіра. Поетичне новаторство сонетів Шекспіра, їх тематика, значення.
3.1	Історико-літературний процес XVII століття. Іспанське бароко. П. Кальдерон ПЛАН XVII століття як перехідна культурно-історична й літературна епоха. Ренесансний реалізм в літературі XVII століття. Бароко в літературі й мистецтві XVII ст., його суспільно-історичний ґрунт та світоглядні засади. Класицизм як провідний напрям літератури XVII ст. Естетика і поетика класицизму. Жанрова система. Особливості історичного процесу в Іспанії XVII ст. XVII ст. – «золотий вік» іспанської літератури. Луїс де Гонгора та іспанська поезія XVII ст.

	Франсиско де Кеведо і проза іспанського бароко. Творчість Кальдерона як вершина іспанського барокового театру. Драми «Саламейський алькальд», «Життя – це сон». Художні особливості драматургії.
3.2	Французька література XVII ст. Класицизм. Корнель. Расін, Мольєр <i>ПЛАН</i> Основні етапи розвитку Франції у XVII ст. Тенденції розвитку французької літератури XVII ст., основні літературні напрями, представники. (Н. Буало «Поетичне мистецтво»; афоризми Ларошфуко і Лабрюєра; соціальні байки Лафонтена). П'єр Корнель як провідний представник першого етапу французької класицистичної драматургії. Творчість Жана Расіна – вершина другого етапу французької класицистичної трагедії. Творчість Мольєра як найвище досягнення французької літератури XVII ст.
3.3	Англійська література XVII ст. Дж. Мільтон <i>ПЛАН</i> Своєрідність історичного розвитку Англії XVII ст. Англійська буржуазна революція як центральна політична подія XVII ст. Загальна характеристика англійського літературного процесу XVII ст. Поезія Дж. Донна й особливості англійського бароко. Джон Мільтон як найвидатніший поет і публіцист англійської революції. Поема «Втрачений рай» як зразок релігійно-філософського епосу XVII ст. Трагедія «Самсон-борець».
3.4	Література XVIII ст. та ідейний рух Просвітництва. Французька література. <i>ПЛАН</i> Характеристика доби Просвітництва. Соціально-політичні умови виникнення Просвітництва. Світоглядні засади Просвітництва. Естетика Просвітництва та її основні принципи. Основні напрями літератури Просвітництва. Жанрова система літератури доби Просвітництва і підсистеми окремих художніх напрямів і течій. Французьке Просвітництво як ідейна підготовка Великої французької революції 1789–1794 рр. Боротьба напрямків в літературі на початку XVIII ст. Проблема художнього методу французької просвітницької літератури. Вольтер і Монтеск'є як ідейні керівники просвітницького руху пп. XVIII ст. Жанрові особливості філософської сатири Монтеск'є («Перські листи»). Життя і літературно-філософська діяльність Вольтера. Багатогранність поглядів Д. Дідро, їх відгомін у творчості. «Небіж Рамо», «Черниця», «Жак-фаталіст». Внесок П. Бомарше у розвиток французької драматургії. Сентименталізм у Франції. Творчість Ж.-Ж. Руссо.
3.5	Англійська література XVIII ст. Німецька література доби Просвітництва. <i>ПЛАН</i> Особливості розвитку англійського суспільства наприкінці XVII – поч. XVIII ст. Особливості англійської філософської думки. Основні літературні напрями англійського Просвітництва. Жанрова своєрідність англійської літератури XVIII ст. Література просвітницького раціоналізму в Англії: творчість Д. Дефо, Дж. Свіфта. Література сентименталізму в Англії: теоретична суть сентименталізму;

	творчість прозаїків С. Річардсона, Г. Філдінга, Л. Стерна, Т.Г. Смоллета, О. Голдсмита; поети англійського сентименталізму: Е. Юнг, Р. Бернс; драматургія Р. Шерідана. Особливості історичного розвитку Німеччини XVIII ст. та їх вплив на своєрідність німецького Просвітництва. Антифеодальний виступ штюрмерів. Творчість поетів «Бурі і натиску». Гердер та ідеї народності. Значення діяльності Лессінга для розвитку німецької літератури XVIII ст. Творчість Ф. Шіллера. Життєвий і творчий шлях Й. В. Гете.
II семестр	
№ теми	Назва теми
1.1	Творчість Г. Флобера <i>ПЛАН</i> II-га половина XIX ст. як особливий історико-культурний період. Зв'язок літератури з подіями своєї доби, вплив суспільно-політичних подій країни та світу на літературу. Криза позитивізму. Ірраціоналістична «філософія існування» (С. К'єркегор). Бунт проти диктату мас (М. Штірнер, Ф. Ніцше). Амбівалентний характер декадансу. Зміщення літературних центрів у Європі. Початки реалістичної традиції у Франції в творах Стендаля, Г. Флобера, Е. та Ж. Гонкурів. Вплив індійської філософії та пантеїзму Б. Спінози на світогляд Флобера. «Пані Боварі» як втілення літературної теорії Флобера: «неприсутність» автора, новизна психологічного аналізу, відсторонена сатира, поліфонія, композиційна дисгармонія. Г. Флобер і проблема еволюції романних форм.
1.2	Натуралізм як метод та літературний напрям <i>ПЛАН</i> Натуралізм у літературі: передумови його появи. Фізіологічний та соціальний детермінізм. Теорія натуралізму Золя. «Експериментальний роман». Творчість Е. Золя у руслі натуралізму. Ознаки методу на прикладі творів «Жерміналь», «Череве Парижа», «Пастка». Імпресіоністичні експерименти автора; синтез видів мистецтва.
1.3	Поезія французького символізму. Заперечення реалізму. Ш. Бодлер як предтеча символістичної літератури. Імпресіоністичність творів П. Верлена. Новаторство та експеримент у творчості А. Рембо. <i>ПЛАН</i> Ескапізм основоположників символістичної поезії, відмова від зображення «життя у формах життя». Ідея «мистецтва для мистецтва». Ознаки символізму, спорідненість його з романтизмом. «Квіти зла» як точка відліку нової французької поезії. Ідея «Абсолютної книги» та концепція мовчання С. Малларме. Музикальність як основна ознака поезій П. Верлена. «Поетичне мистецтво» Верлена як маніфест символістичної поезії, полеміка з Н. Буало. Нове використання ресурсів мови П. Верленом, його експериментальність.

	«Найперше – музика у слові» як творче кредо митця. Етапи творчості А. Рембо – «злого генія Верлена». «Розлад почуттів» як передумова для досягнення стану яснобачення, повного звільнення митця від «пут» дійсності. Звукосимволізм у поезії А. Рембо. «П'яний корабель» - вершина творчості А. Рембо.
1.4	Символістична драма М. Метерлінка. Література Норвегії на межі XIX–XX ст. Початок «нової драми». Август Стріндберг як основоположник нової шведської літератури ПЛАН Поєднання традиції з новаторством у п'єсі «Принцеса Мален». Статичні п'єси – «Сліпі», «Непрошена» – як втілення декадентської філософії автора. Поетика п'єс: трагічна ситуація без трагічного героя, відкидання дії як зайвої активності. «Блакитний птах» - вершина творчості М. Метерлінка. Г.Ібсен як засновник «нової драми» в європейській літературі. Творча еволюція Ібсена. Трансформація фольклорних мотивів у «Пер Гюнті». Художні особливості «інтелектуально-аналітичної» драми («Ляльковий дім», «Дика качка»)). Амбівалентність персонажів. Розв'язка драми – дискусії. Принципи «нової драми» Стріндберга. Особливості «камерного театру»: європейський варіант буддизму та використання законів музики. Натуралізм як вихідна платформа творчості та експресіонізм завершального етапу творчості письменника.
1.5	Творчість Бернарда Шоу. ПЛАН Шоу як теоретик-пропагандист творчості Г. Ібсена. «Квінтесенція ібсенізму». Драматургія Б. Шоу, інтелектуальна драма. Критика британського суспільства. Розвінчування несправжніх ідеалів Б. Шоу у його драмах «Будинки вдівця», «Професія місіс Уоррен». Морально-етичні та естетичні питання, порушені в «Пігмаліоні».
1.6	Критичний реалізм у США ПЛАН Т.Драйзер як автор романів про американську дійсність та «американську мрію». Романи «Сестра Керрі», «Американська трагедія», «Геній». Викриття антигуманності системи капіталізму. Соціальна спрямованість прози Дж. Лондона «Залізна п'ята», «Мартін Іден».
2.1	Англійська література на рубежі XIX–XX століть. Творчість Томаса Гарді. Оскар Вайлд та його творчість у руслі естетизму ПЛАН Творчість Томаса Гарді як продовження традицій англійських класиків. Традиції моралізаторського роману, орієнтація на патріархальні цінності селянського життєстрою. Роман «Тесс із роду Д'Ербервілів». Вплив натуралістичної теорії. Творчість Оскара Вайлда, суперечливість особистості митця.

	Роман О. Вайлда «Портрет Доріана Грея»: паралельні світи, мотив двійника, «готична» фантастика, парадоксальний гумор. Вплив символістичної традиції. Драматургічна спадщина О. Вайлда, п'єси «Віяло леді Віндермір», «Саломея». «Балади Редінзької тюрми» – переосмислення поетом власного життя та цінностей.
2.2	Творчість Герберта Веллса. Проза Кнута Гамсуна <i>ПЛАН</i> Творчість Г. Веллса у контексті часу. Поєднання наукового мислення вченого-біолога зі сміливими фантастичними візіями, реалістичного опис побуту з романтичними мотивами. Зацікавленість науковими досягненнями та можливостями й застереження від зловживання науковими відкриттями. Морально-філософська основа романів «Машина часу», «Острів доктора Моро», «Невидимець». Характерні особливості творчості Кнута Гамсуна: психологізм образів, зацікавленість глибинними психічними процесами. «Передекзистеціалістські» образи персонажів у романах «Голод», «Пан», «Містерії». Лірична сугестивність прози Кнута Гамсуна. Внутрішні монологи героїв як прообраз «потоків свідомості».
2.3	Суспільно-політичні зміни на німецьких землях наприкінці XIX – поч. XX ст. <i>ПЛАН</i> Формування кількох тенденцій у драматургії письменника під впливом символізму («Затоплений дзвін»), натуралізму («Перед сходом сонця»), Ібсен («Самотні»). Драма «Ткачі» як експериментальний твір. Чергування реалістичних та фантастичних творів. Образ митця у ранній творчості Томаса Манна. Протистояння творчої натури та суспільства. «Смерть у Венеції» як маніфест власного розуміння долі митця і трагії людської особистості. Художні особливості ранньої прози Т. Манна. Роман «Будденброки»: декаданс, вплив ідей Шопенгауера. Оригінальність використання традиції сімейної хроніки. Символічність ролі музики. Передчуття катастрофи європейської цивілізації.
2.4	Експресіонізм у німецькомовних літературах на початку XX ст. <i>ПЛАН</i> Експресіонізм як мистецький напрям у 1910–1930 рр. Історичні та суспільні обставини, в яких розвивається експресіонізм. Центри експресіоністичного мистецтва. «Лірика великого міста». Антологія «Сутінки людства» як експресіоністичний маніфест. Основні теми та мотиви експресіоністичної літератури.
2.5	Георг Гайм і Готтфрід Бенн – представники берлінської літературної сцени експресіонізму <i>ПЛАН</i> Творчість Георга Гайма як «співець великого міста». Формально-стилістичне та тематичне новаторство поезій Г. Бенна. Епатаж як спосіб привернути увагу до потреб оновлення літературної традиції.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми
1	Творчість Г. Флобера <i>Вид роботи: робота в малих групах, усні відповіді</i> Читання уривків з роману «Пані Боварі» або «Бувальщина» з подальшим аналізом. Дискусія про особливості психологічного реалізму Флобера та його вплив на розвиток літератури XIX століття. Як Флобер зображає внутрішній світ своїх героїв? Яку роль у його творчості відіграє опис буденності та банальності в житті персонажів? Підготовка короткої презентації про специфіку стилю Флобера та його новаторство в мовній техніці.
2	Натуралізм як метод та літературний напрям <i>Вид роботи: робота в малих групах, усні відповіді</i> Ознайомлення з теоретичними засадами натуралізму в літературі. Вплив натуралізму на соціальні та політичні погляди того часу. Творчість Е. Золя як представника натуралізму. Аналіз уривків із роману «Черевко Парижа». Зображення соціальних класів у романі «Черевко Парижа» Натуралістичні прийоми опису для зображення міста, природи, фізичних станів персонажів.
3	Поезія французького символізму. Заперечення реалізму. Ш. Бодлер як предтеча символістичної літератури. Імпресіоністичність творів П. Верлена. Новаторство та експеримент у творчості А. Рембо. <i>Вид роботи: робота в малих групах, усні відповіді</i> Теоретичні роботи символістів та основні принципи символізму. Аналіз вірші Бодлера, зокрема уривки з його збірки «Квіти зла», поезії Верлена з особливою увагою до імпресіоністичних рис його творчості. Порівняльний аналіз творчості Бодлера, Верлена та Рембо. Аналіз звукових особливостей поезії Бодлера. Нові поетичні форми символістів.
4	Символістична драма М.Метерлінка. Література Норвегії на межі XIX–XX ст. Початок «нової драми». Август Стріндберг як основоположник нової шведської літератури <i>Вид роботи: робота в малих групах, усні відповіді</i> Аналіз уривків із драм Метерлінка («Блакитний птах», «Сліпі»). Література Норвегії на межі століть, зокрема творчість Генріха Ібсена («Ляльковий дім», «Привиди») та його вплив на норвезьку драму. П'єси Стріндберга («Непрохана», «Сліпі») та їхня соціальна проблематика та психологічні аспекти. Вплив Стріндберга на шведську літературу. Порівняльний аналіз п'єс М. Метерлінка та А. Стріндберга. Нова драма як літературне явище: аналіз основних рис та вплив на театр XX століття.
5	Творчість Бернарда Шоу <i>Вид роботи: усні відповіді, групова робота</i> Життєвий і творчий шлях Бернарда Шоу. Використання гумору та сатири для критики сучасного суспільства. П'єсу «Пігмаліон» та її літературний аналіз.

	Соціальна та філософська критика у творчості Шоу. Аналіз характерів персон сфери п'єси «Пігмаліон» та їхня еволюція у п'єсах Б. Шоу. Вплив творчості Шоу на театр і драматургію XX століття
6	Критичний реалізм у США <i>Вид роботи: робота в малих групах, усні відповіді.</i> Розвиток критичного реалізму в США на прикладі творчості Теодора Драйзера і Джека Лондона. Реалізація «американської мрії» через долю головної героїні роману «Сестра Керрі» Т. Драйзера. Як Драйзер зображує боротьбу інтелектуала з соціальними умовами та суспільними вимогами роману «Геній» Т. Драйзера. Проаналізувати романи Дж. Лондона «Залізна п'ята» та «Мартін Іден». Соціальні теми в романі «Мартін Іден». Порівняти підходи Т. Драйзера і Дж. Лондона до проблеми особистої свободи та соціальних обмежень.
7	Англійська література на рубежі XIX–XX століть. Творчість Томаса Гарді. Оскар Вайлд та його творчість у руслі естетизму <i>Вид роботи: робота в малих групах, усні відповіді</i> Загальний огляд літературних тенденцій в англійській літературі на межі XIX–XX століть. Критика вікторіанської моралі і порядків у романах Томаса Гарді. Тема «краси» та «моральної аморальності» у творчості Оскара Вайлда. Питання моралі, самоцінності та внутрішньої порожнечі у романі «Портрет Доріана Грея». Вплив естетизму на літературу кінця XIX століття.
8	Творчість Герберта Веллса. Проза Кнута Гамсуна <i>Вид роботи: усні відповіді</i> Герберт Веллс як автор науково-фантастичних романів. Аналіз роману «Машина часу» Герберта Веллса. Морально-філософське підґрунтя твору «Острів доктора Моро». Огляд творчості Кнута Гамсуна та його внесок у розвиток літератури. Проблема особистої і соціальної ізоляції роману «Голод» Кнута Гамсуна. Передекзистенціалістські образи персонажів у творчості Кнута Гамсуна
9	Суспільно-політичні зміни на німецьких землях наприкінці XIX – поч. XX ст. <i>Вид роботи: усні відповіді</i> Соціально-політичні зміни в Німеччині наприкінці XIX – початку XX ст. та їхній вплив на літературну творчість. Риси натуралізму у п'єсі «Перед сходом сонця». «Смерті у Венеції» як маніфесту власного розуміння долі митця і трагії людської особистості. Ідея декадансу у романі «Будденброки: ставлення до життя, цінності, родинні відносини». Трагедія митця: як доля та місце митця у світі зображені в творах «Смерть у Венеції» та «Будденброки»
10	Експресіонізм у німецькомовних літературах на початку XX ст. <i>Вид роботи: усні відповіді</i> Експресіонізм як літературний напрямок на початку XX століття. Основні теми експресіонізму: криза особистості, відчуження, війна,

	містицизм. Ставлення до міста та його негативних аспектів (порушення моральних норм, індустріалізація, соціальні проблеми) у «ліриці великого міста» в експресіонізмі. Експресіоністські методи (гостра образність, підвищена емоційність, інтенсивне використання контрастів) для передачі вражень від міського життя. Роль антології «Сутінки людства» у формуванні експресіоністичного маніфесту. Місто як символ модернізації та деформації людської особистості в експресіоністській літературі.
11	Георг Гайм і Готтфрід Бенн – представники берлінської літературної сцени експресіонізму <i>Вид роботи: робота в малих групах, усні відповіді</i> Георг Гайм і Готтфрід Бенн: основні риси творчості та їхній внесок в експресіоністську літературу. Аналіз поезії Георга Гайма: форма та зміст. Поетичний спадок Готтфріда Бенна: образи та мотиви. Порівняння поетичних стилів Гайма і Бенна.

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота здобувачів освіти під час вивчення освітнього компонента «Зарубіжна література» складається з різних видів:

- 1) прочитання художніх текстів згідно зі списком;
- 2) підготовка до аудиторних (практичних) занять;
- 3) самостійне поглиблене опрацювання тем освітнього компонента згідно з навчально-тематичним планом.

№	Назва теми
1	<i>Проаналізувати один із грецьких міфів (наприклад, про Прометея, Орфея та Еврідіку, Тесей і Мінотавр). Написати власний короткий міф (300–400 слів), який ґрунтується на основних принципах грецької міфології (пояснення явищ природи, походження світу, вчинки богів і героїв). Дослідити, як грецька міфологія вплинула на європейську культуру.</i>
2	<i>Порівняти основні теми та ідеї «Іліади» й «Одіссеї». Написати короткий аналіз образів головних героїв. Зробіть порівняльний аналіз жіночих образів у «Іліаді» та «Одіссеї». Написати епізод, який міг би доповнити «Одіссею». Дослідити, як мотиви «Іліади» та «Одіссеї» відображені у сучасній літературі, мистецтві або кіно.</i>
3	<i>Проаналізувати основні теми поеми «Роботи і дні». Визначити, як поема відображає світогляд давньогрецького суспільства, зокрема уявлення про етику праці й землеробства. Охарактеризувати кожне з п'яти поколінь людства (золотого, срібного, мідного, героїчного та залізного). Проаналізувати роль міфів про Прометея та Пандору у структурі поеми.</i>
4	<i>Порівняти образи головних героїв із різних трагедій Есхіла «Перси», «Семеро проти Фів», «Прометей закутий» та трилогія «Орестея». Дослідити, як трагедії Есхіла вплинули на розвиток європейської літератури чи театру. Проаналізувати політичний підтекст «Персів» і «Орестеї».</i>
5	<i>Проаналізуйте ключові теми трагедій Софокла «Едіп-цар», «Едіп в Колоні», «Антигона». Порівняти образи Едіпа в «Едіп-царі» та «Едіп в Колоні». Розглянути центральні конфлікти у кожній трагедії.</i>

6	Проаналізувати образи центральних героїв комедій «Ахарняни», «Мир», «Вершники», «Хмари» Арістофана. <i>Написати</i> порівняльний аналіз двох героїв із різних комедій, визначаючи їхній внесок у розкриття ідей твору. <i>Визначити</i> , як Арістофан використовує сатиру у своїх комедіях.
7	<i>Обрати</i> одну пару життєписів із «Порівняльні життєписи» Плутарха (наприклад, «Александр і Цезар», «Лікурґ і Нума») та <i>проаналізувати</i> : які спільні риси мають ці постаті? Як їхні відмінності підкреслюють різні цінності та політичні системи? <i>Дослідити</i> , як Плутарх висвітлює моральні якості героїв.
8	<i>Порівняти</i> головних героїв епосів «Пісні про Роланда», «Пісні про мого Сіда», «Пісні про Нібелунгів». <i>Дослідити</i> , як у кожній поемі поняття честі визначає дії героїв. <i>Розглянути</i> основні конфлікти героїчних епосів. <i>Визначити</i> ключові символи в кожній поемі.
9	<i>Розглянути</i> три частини поеми (Пекло, Чистилище, Рай) Данте Аліґ'єрі «Божественна комедія». <i>Дослідити</i> роль чисел (3, 9, 10, 100) у структурі й змісті поеми. <i>Проаналізувати</i> , як Данте висловлює свої політичні погляди у творі. <i>Визначити</i> , як Данте інтегрує теологічні та філософські концепції у свій твір.
10	<i>Проаналізувати</i> епізод виховання Гаргантюа. <i>Визначити</i> , які суспільні явища Рабле критикує у романі «Гаргантюа й Пантаґрюель». <i>Дослідити</i> філософські аспекти твору. <i>Розглянути</i> принципи, на яких ґрунтується Телемське аббатство.
11	<i>Розглянути</i> образ головного героя роману М. де Сервантеса «Дон Кіхот». <i>Дослідити</i> взаємодію Дон Кіхота і його вірного супутника Санчо Панси. <i>Проаналізувати</i> соціальну сатиру у творі.
12	<i>Ознайомитися</i> з кількома сонетами Шекспіра (наприклад, № 18, № 130). <i>Проаналізувати</i> трагедії Шекспіра («Гамлет», «Макбет», «Отелло»). <i>Розглянути</i> історичні хроніки Шекспіра («Річард III», «Генріх IV»). <i>Дослідити</i> , як у історичних хроніках Шекспіра зображено питання влади та політики.
13	<i>Проаналізувати</i> основні філософські питання, що піднімаються у п'єсі П. Кальдерона «Життя – це сон». <i>Розглянути</i> , як у п'єсі розкривається тема ілюзій і реальності. <i>Проаналізувати</i> роль долі та випадку у розвитку подій у п'єсі.
14	<i>Проаналізувати</i> тему честі у трагедії Корнеля «Сід» і порівняйте її з трактуванням честі у трагедіях Расіна «Федра» та «Андромаха». <i>Дослідити</i> , як пристрасті (любов, помста, ревності) впливають на розвиток персонажів у п'єсах «Сід» (Корнель), «Федра» та «Андромаха» (Расін). <i>Написати есе</i> : «Міжособистісні конфлікти в трагедіях Корнеля та Расіна: моральні та соціальні аспекти».
15	<i>Дослідити</i> образ Сатани у поемі Дж. Мільтона «Втрачений рай». <i>Проаналізувати</i> , як у поемі «Втрачений рай» зображено гріхопадіння Адама та Єви. <i>Визначити</i> трактування раю і пекла в «Втраченому раю».
16	<i>Проаналізувати</i> психологічний портрет головної героїні роману «Мадам Боварі». <i>Простежити</i> , як автор представляє соціальне середовище та персонажів. <i>Порівняти</i> Емму Боварі з іншими жіночими персонажами Флобера.
17	<i>Виокремити</i> ознаки натуралізму в романах «Жерміналь», «Череві Парижа» та «Пастка». <i>Проаналізувати</i> , як у «Череві Парижа» Золя використовує деталі для зображення соціальної структури міста. <i>Розкрити</i> психологічні аспекти у романі «Пастка».
18	<i>Окреслити</i> роль Бодлера як предтечі символізму. <i>Визначити</i> , як Рембо порушує традиційні правила віршування. <i>Виокремити</i> особливості імпресіоністичної поезії у віршах Верлена.
19	<i>Проаналізувати</i> атмосферу «психологічної драми» через мінімальність дії та

	максимальне зосередження на внутрішньому світі персонажів драм М. Метерлінка «Сліпі» та «Непрошена». <i>Розкрити</i> принципи нової драми у п'єсі Ібсена «Ляльковий дім».
20	<i>Дати оцінку</i> соціальній критиці у творчості Бернарда Шоу. Порівняйте творчість Бернарда Шоу та Вільяма Шекспіра з точки зору тем, стилю та структури п'єс. <i>Охарактеризувати</i> філософські погляди Бернарда Шоу на розвиток суспільства та мораль у п'єсі «Пігмаліон».
21	<i>Визначити</i> основні риси критичного реалізму в творчості Драйзера. Простежити соціальну спрямованість романів Драйзера: відображення американської дійсності в «Сестрі Керрі» та «Американській трагедії». <i>Проаналізувати</i> роман «Мартін Іден» з точки зору критики американської мрії.
22	<i>Проаналізувати</i> , як Гарді в своїх творах зображує вплив суспільства, соціальні обмеження і приреченість людини. <i>Простежити</i> , як у творчості Уайльда зображені протиріччя між мистецтвом і реальним життям. <i>Розглянути</i> ідеї естетизму в контексті етичних норм і суспільних змін.
23	<i>Проаналізувати</i> концепцію майбутнього та її вплив на сучасність, представлену в романі «Машина часу». <i>Розкрити</i> психологічні переживання персонажів у романах «Голод» і «Пан». <i>Порівняти</i> соціальну і психологічну проблематику в творах Герберта Веллса та Кнута Гамсуна.
24	<i>Розкрити</i> протистояння митця і реальності в «Смерті у Венеції» Т. Манна. <i>Порівняти</i> «Будденброки» та «Смерть у Венеції» як твори, що виражають внутрішній конфлікт героя і його пошук сенсу в житті через призму декадансу та символізму.
25	<i>Пояснити</i> , чому експресіонізм вважається реакцією на реалізм і натуралізм. <i>Дослідити</i> ключові риси експресіонізму у творах німецьких письменників початку XX ст. <i>Порівняти</i> образи у творах антології «Сутінки людства» з образами в інших жанрах літератури початку XX ст.
26	<i>Порівняти</i> творчість Георга Гайма і Готтфріда Бенна з точки зору їхнього ставлення до теми людського існування, трагедії, самотності та внутрішнього конфлікту. <i>Зробити порівняльний аналіз</i> використання експресіоністичних мотивів (страх, самотність, агресія, відчуження) у поезії Гайма і Бенна.

Методи навчання

У роботі використовуються методи усного викладу знань і активізації пізнавальної діяльності (розповідь, пояснення,) словесно-евристичні методи (лекція, бесіда, обговорення, дискусія, наукова доповідь), проблемно-пошукові методи (науково-дослідницьке завдання), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемно-пошукові, розбір конкретних проблемних ситуацій, самонавчання. Методи перевірки і оцінки знань, умінь та навичок.

Система контролю та оцінювання

Оцінювання з дисципліни «Зарубіжна література» здійснюється за 100-бальною шкалою та передбачає поточний і підсумковий контроль. Підсумковою формою контролю є іспит у другому семестрі.

Поточне оцінювання відбувається протягом навчального року та включає такі складові:

- **Аудиторна робота:** передбачає активну участь на практичних заняттях, обговоренні літературних творів, участь у дискусіях, підготовку доповідей та аналітичних виступів, а також виконання письмових аналітичних завдань, міні-есе, рецензій тощо.
- **Самостійна робота:** охоплює підготовку до практичних занять, аналітичне опрацювання художніх текстів, складання тез до лекцій, ведення читачького щоденника, підготовку есе на основі критичних матеріалів тощо.
- **Модульні контрольні роботи:** проводяться двічі на навчальний семестр і включають

тестові завдання, аналіз художніх текстів, написання творчих робіт. Вони спрямовані на перевірку засвоєння основних літературознавчих понять, глибини аналізу художніх творів і вміння застосовувати отримані знання на практиці.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі іспиту та складається з кількох частин:

1. **Теоретична частина:** перевіряє знання основних літературознавчих понять, напрямів, течій та періодизації зарубіжної літератури.
2. **Аналітична частина:** передбачає аналіз художнього тексту або фрагмента з акцентом на його поетику, стилістику, ідейний зміст тощо.
3. **Співбесіда за читацьким щоденником:** включає бесіду щодо певного твору з використанням порівняльного аналізу або інтерпретації тексту з використанням сучасних літературознавчих підходів. Ця частина сприяє розвитку критичного мислення та творчого підходу до осмислення літератури.

Підсумкова оцінка формується як сума балів за поточний контроль та іспит.

Розподіл балів

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6		

Критерії оцінювання:

Оцінка А (90 – 100 балів) або «відмінно» виставляється за відповідь, яка містить вичерпне за сумою поданих знань розкриття усіх запитань, розгорнуту аргументацію кожного з положень, побудована логічно й послідовно, розкриває питання від його нижчих до вищих рівнів, а також містить приклади з художніх текстів, які дозволяють судити про повноту уявлень студента з поставленого питання. Відповідь повинна бути викладена гарною, багатомовною, відзначатися точним вживанням термінів, містити посилання на засвоєну навчальну літературу.

Оцінка В (80 – 89 балів) або «добре» виставляється за відповідь, яка містить повне, але не вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, що містяться в білеті, скорочену аргументацію головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а розуміння теоретичних питань не підкріплює ілюстраціями з художніх текстів. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів.

Оцінка С (70 – 79 балів) або «добре» виставляється за відповідь, яка містить недостатньо вичерпне за сумою виявлених знань висвітлення запитань, що містяться в білеті, відсутня аргументація головних положень, допущено порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, а наведені приклади з текстів не відповідають теоретичним моментам даного курсу. У відповіді допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Крім того, таким балом може бути оцінений студент, який протягом семестру не виявляв відповідних знань з даного курсу, але на іспиті успішно відповів на поставлені теоретичні та практичні завдання.

Оцінка D (60 – 69 балів) або «задовільно» виставляється за відповідь, яка містить неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань, поверхово аргументує положення відповіді, у викладі допускає композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу, не ілюструє теоретичні положення прикладами з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання.

Оцінка Е (50 – 59 балів) або «задовільно» виставляється за відповідь, яка містить

неповне за сумою виявлених знань висвітлення усіх запитань або за незнання окремого питання із загальної кількості поставлених. У викладі студента допущені композиційні диспропорції, порушення логіки й послідовності викладу матеріалу. Студент не може відтворити основні теоретичні положення, але наводить окремі приклади з художніх текстів. Мова відповіді рясніє помилками, наявне неправильне слово- й терміновживання, немає розуміння окремих літературознавчих термінів.

Оцінка FX (35 – 49 балів) або «незадовільно» виставляється у разі, коли студентом на протязі навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але його відповідь на іспиті містить неправильне висвітлення заданих питань, помилкову аргументацію, допускаються помилкові умовиводи, неправильне посилання на факти та їхнє витлумачення, мова близька до суржику, він також може бути оцінений незадовільно.

Оцінка F (1 – 34 бали) або «незадовільно» виставляється у разі, коли студентом протягом навчального семестру набрано недостатню кількість балів за змістові модулі, він не може бути допущеним до складання іспиту. У випадку, якщо студент допущений, але відповісти на поставлені запитання на іспиті він не може або відповідає неправильно, а також не може дати відповідь на жодне із поставлених додаткових запитань, така відповідь оцінюється незадовільно.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Відмінно	A	відмінно
80-89	Добре	B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69	Задовільно	D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незадовільно	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю навчальних досягнень студентів

I семестр

1. Визначте географічні і хронологічні межі античної літератури.
2. Проаналізуйте міфологічну основу поеми Гомера «Іліада».
3. Дайте оцінку жіночим образам в поемі Гомера «Одіссея».
4. Обґрунтуйте проблематику й політичну тенденційність поеми Вергілія «Буколіки».
5. Проаналізуйте спільні риси дидактичних поем Гесіода («Роботи і дні») та Вергілія («Георгіки»).
6. Визначте історичну, політичну, філософську, релігійно-моральну основу трагедії Есхіла «Перси».
7. Визначте основні риси образу Енея в поемі Вергілія.
8. Розкрийте історичну долю поеми Вергілія «Енеїда».
9. Проаналізуйте проблему відповідальності людини за свої вчинки в трагедії Софокла «Едіп цар».

10. Обґрунтуйте риторичний підхід до міфологічного матеріалу в поемі Овідія «Метаморфози».
11. Проаналізуйте проблему егоїзму та кризи сім'ї в трагедії Еврипіда «Медея».
12. Дайте оцінку образу Ясона в трагедії Еврипіда «Медея».
13. Проаналізуйте засоби відображення ідеологічної кризи полісу в комедії Аристофана «Хмари».
14. Визначте основні ідеї поетичного трактату Горация «Послання до Пісонів».
15. Дайте оцінку ранній любовній поезії Овідія («Amores»).
16. Середньовічна культуру та літературу.
17. Виявіть особливості тваринного епосу.
18. Специфіка італійського Відродження. Констатуйте новаторство Данте в «Божественній комедії».
19. Визначте жанр, тематику, риси ренесансного реалізму в збірці новел «Декамерон» Боккаччо, її антиклерикальні, антифеодальні тенденції, історико-літературне значення.
20. Виявіть антифеодальні, антиклерикальні мотиви, ствердження гуманістичних ідеалів в романі «Гаргантюа і Пантагрюель».
21. Розгляньте своєрідність історичного розвитку Іспанії доби Відродження.
22. Визначте співвідношення проблем мудрості та безумства Дон Кіхота.
23. Встановіть значення «Кентерберійських оповідань» Чосера в англійській літературі.
24. Сформулюйте зміст поняття «Шекспірівське питання».
25. Розкрийте особливості французького Ренесансу, його періодизація, найвидатніші представники.
26. Комедія Лопе де Веги «Собака на сіні», її гуманістичний смисл і художні особливості.
27. Проаналізуйте літературу сентименталізму в Англії.
28. Особливості англійського Просвітництва.
29. Специфіка релігійної теми у творчості представників доби Просвітництва.
30. Виявіть спільні та відмінні риси у творчості французьких трагіків П.Корнеля і Ж.Расіна.
31. Проблематика ранньої лірики Шіллера. Ідейна спрямованість і художні особливості штурмерської драми поета «Розбійники». Образ Карла Моора.
32. Періодизація німецької просвітницької літератури. Представники.
33. Окресліть жанрову своєрідність, ідейну спрямованість, проблематику роману Гете «Страждання молодого Вертера».
34. Виявіть філософську спрямованість трагедії Гете «Фауст».
35. Поясніть соціально-філософську концепцію Ж.-Ж.Руссо.
36. Дослідіть «енциклопедичну» діяльність Д.Дідро.
37. Проаналізуйте життєвий та творчий шлях Вольтера. Морально-етичні, соціально-політичні та релігійно-філософські погляди просвітника. Антиклерикальна спрямованість ірої-комічної поеми «Орлеанська діва».

II семестр

1. Які основні принципи натуралізму як літературного напрямку та методу можна виділити у творчості Г. Флобера?
2. Як саме зображення соціальних класів у романі «Черевко Парижа» відображає соціальні реалії того часу?
3. Які основні теми та мотиви можна простежити в уривках з «Квітів зла» Бодлера?
4. Яким чином поезія Бодлера, Верлена та Рембо відображає перехід від романтизму до символізму?
5. Які соціальні та культурні проблеми порушуються в п'єсах Генріха Ібсена

«Ляльковий дім» та «Привиди»?

6. Які ключові особливості стилю Стріндберга можна виявити в його п'єсах «Сліпі» та «Непрохана»?

7. Як у п'єсі Джорджа Бернарда Шоу «Пігмаліон» розглядається питання класової приналежності та соціальної мобільності?

8. Як в романі Драйзера «Сестра Керрі» розглядається тема соціальних устоїв і моральних дилем?

9. Які особливості творчості Джека Лондона можна виявити у романах «Залізна п'ята» та «Мартін Іден»? Як їхнє зображення соціальних конфліктів співвідноситься з ідеями соціалізму та індивідуалізму?

10. Які основні теми порушує Гарді в своїх романах, зокрема щодо конфліктів між індивідуумом та суспільством?

11. Які ключові риси естетизму проявляються в творчості Оскара Вайлда?

12. Які основні теми і мотиви присутні у творчості Герберта Веллса? Як вони відображають соціальні проблеми його часу?

13. Як взаємодіють основні персонажі роману «Машина часу», і яке значення має їхнє сприйняття майбутнього для розуміння концепції еволюції?

14. Які основні мотиви та теми домінують у прозі Кнута Гамсуна? Як він зображує психологічні аспекти внутрішнього світу героїв?

15. Як у романі «Голод» Гамсун зображує ізоляцію головного героя?

16. Яким чином п'єса «Перед сходом сонця» відображає натуралістичний підхід до зображення персонажів і їхніх проблем? Як соціальні та психологічні чинники впливають на розвиток подій у п'єсі?

17. Яким чином Манн зображує особисту кризу головного героя через його стосунки з мистецтвом і життям?

18. Які особливості стилю та тематики виражаються у творчості Георга Гайма та Готтфріда Бенна? Як їхні твори відображають екзистенціалістські та експресіоністські проблеми?

19. Яким чином у романі «Будденброки» Томаса Мана зображено ставлення до життя та цінностей через призму родинних відносин?

20. Які основні риси експресіонізму можна виокремити в німецькомовних літературних творах початку XX століття? Як вони відображають соціальні, політичні та культурні зміни?

Перелік питань для підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

I семестр

1. Дайте визначення поняття «антична література».
2. Обґрунтуйте історико-культурне значення грецької міфології.
3. Проаналізуйте історичну основу поеми Гомера «Іліада».
4. Визначте композицію поеми Гомера «Іліада».
5. Охарактеризуйте образ Одиссея як людини нової доби.
6. Визначте конфлікт трагедії Есхіла «Семеро проти Фів».
7. Обґрунтуйте політичну тенденційність поеми Вергілія «Енеїда».
8. Проаналізуйте трактування міфологічного сюжету в трагедії Есхіла «Прометей закутий».
9. Проаналізуйте образ Агамемнона в трилогії Есхіла «Орестея».
10. Проаналізуйте проблему зіткнення волі людини та долі в трагедії Софокла «Едіп цар».
11. Дайте оцінку трагічному герою в драматургії Софокла.
12. Визначте основний принцип організації міфологічного матеріалу в поемі Овідія

«Метаморфози».

13. Проаналізуйте джерела та основні етапи розвитку грецької комедії.
 14. Обґрунтуйте філософію «золотої середини» в поетичній творчості Горація.
 15. Проаналізуйте кризу античного світу та її вплив на літературу.
 16. Особливості поезики кельтського епосу, германського героїчного епосу, давньоскандинавської літератури.
 17. Французький героїчний епос. «Пісня про Роланда».
 18. Німецький героїчний епос. «Пісня про Нібелунгів».
 19. Фарсовий жанр як провідного народного жанру середньовічного театру.
 20. Основні жанри середньовічної драми.
 21. Доба Відродження в Італії. Постать Данте Аліґ'єрі. Поетика, вплив і значення творів «Божественна комедія», «Нове життя».
 22. Проаналізуйте творчість Дж. Бокаччо.
 23. Розкрийте задум, історію створення, джерела, жанр, проблематику, художню форму роману Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель».
 24. Поясніть особливості Відродження в Іспанії.
 25. Поясніть позицію М.Сервантеса в іспанському історико-літературному процесі кінця XVI ст.
 26. Проаналізуйте роман «Дон Кіхот», його задум, спрямованість, значення.
 27. Обумовте особливості англійського гуманізму. «Утопія» Томаса Мора.
 28. Зафіксуйте основні засади життя, світогляду, періодизацію творчості Шекспіра.
 29. Класицизм як провідний літературний напрям XVII ст. Філософська та естетична основа. Представники.
 30. Концепція освіти і виховання у творчості просвітителів.
 31. Опишіть боротьбу напрямків у французькій літературі на початку XVIII ст.
 32. Дослідіть життєвий та творчий шлях Ж.-Б. Мольєра. Естетична програма митця.
- Основні комедії драматурга.
33. Встановіть антиклерикальну спрямованість драматичної поеми Вольтера «Орлеанська діва».
 34. Опишіть життєвий та творчий шлях Ф. Шіллера. Періодизація творчості.
 35. Опишіть літературу просвітницького раціоналізму в Англії: творчість Д. Дефо, Дж. Свіфта.
 36. Проаналізуйте роман Свіфта «Мандри Гулівера» як сатиричний: жанрова своєрідність твору, прийом очуднення в романі, сатира на політичне життя, образ Гулівера, парадокси Свіфта, полеміка з Дефо.
 37. Розтлумачте багатогранність поглядів Д.Дідро, їх відгомін у творчості. «Небіж Рамо», «Черниця», «Жак-фаталіст».
 38. Розкрийте значення поняття «робінзонада» у контексті літератури XVIII ст. та світового літературного процесу.
 39. Обґрунтуйте антифеодальний виступ штюрмерів. Творчість поетів «Бурі і натиску».
 40. Розкрийте образ Фауста як «вічний образ» у світовій літературі.
 41. Охарактеризуйте історію написання поеми Гете «Фауст». Тема, ідея, композиція твору.
 42. Діагностуйте сентименталізм у Франції. Творчість Ж.-Ж. Руссо.
 43. Представте повість «Простодушний» як втілення філософської позиції Вольтера.

II семестр

1. Філософія та естетика Г. Флобера.
2. Художні особливості роману Г. Флобера «Пані Боварі».
3. Роль Г. Флобера в еволюції «постбальзаківського» роману.

4. Натуралізм як метод та літературний напрям.
5. Ознаки натуралізму у творчості Е. Золя. Поняття «експериментального роману».
6. Шарль Бодлер як предтеча символізму. Особливості т.зв. бодлерівського символізму.
7. Збірка Ш. Бодлера «Квіти зла»: амбівалентність назви, історія створення, наскрізні мотиви.
8. Загальна характеристика символізму.
9. Музичність як фундаментальний принцип лірики П. Верлена.
10. Етапи творчості А. Рембо. Радикальна модернізація французької поезії.
11. Концепція поета-ясновидця та теорія звуко-символізму А. Рембо.
12. Протиставлення природи й цивілізації, язичництва і християнства у творчості А. Рембо.
13. Загальна характеристика європейської « нової драми ».
14. Філософія історії у драматургії Г. Ібсена.
15. Автобіографічний характер творчості Августа Стріндберга.
16. Основні етапи еволюції драматургії А. Стріндберга (натуралізм, камерний театр).
17. Декадентська філософія та символістська поетика драматургії М. Метерлінка.
18. Художні особливості «інтелектуально-аналітичних драм» Г. Ібсена.
19. Вплив Г. Ібсена на розвиток світової драматургії.
20. Загальна характеристика естетизму в англійській літературі.
21. Риси естетизму та неоромантизму в романі «Портрет Доріана Грея» Оскара Вайлда.
22. Суперечність між науковим прогресом і моральним занепадом у романах Г. Веллса.
23. Риси натуралізму в драматургії Г. Гауптмана («Перед сходом сонця»).
24. «Самотні» Г. Гауптмана як зразок соціально-психологічної драми.
25. Поетика символізму у драмі-казці Г. Гауптмана «Затоплений дзвін».
26. Рання новелістика Томаса Манна.
27. Синтез жанрів у романі Томаса Манна «Будденброки».
28. Соціокультурні причини зародження модернізму в європейській літературі.
29. Новизна психологічного аналізу у романістичній Кнута Гамсуна («Голод», «Містерії»).
30. Лірична сугестивність прози Кнута Гамсуна («Пан», «Вікторія»).
31. Формальні ознаки модернізму у ранній творчості Кнута Гамсуна.

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти у системі формальної освіти)» (протокол №4 від 28 березня 2022 року) (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та/ або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

Рекомендована література

Основна

І семестр

1. Анненкова О. Антична література. Література Середніх віків : навчальний посібник. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 200 с.
2. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середньовіччя. Відродження : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 014.01 Середня освіта. Українська мова і література ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 132 с.
3. Ковбасенко Ю. Антична література. 4-те вид. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. 256 с.
4. Літературний тріумвірат «золотої доби» римської культури : навч. посібник / упоряд. П. Шулик. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2016. 184 с.
5. Поліщук Л. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середні віки. Відродження : навч.-метод. посіб. Умань : Візаві, 2017. 156 с.

ІІ семестр

1. Зарубіжна література межі XIX–XX та XX століття : підручник / за заг. ред. С. Криворучко. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2023. 1357 с.
2. Колошук Н. Історія зарубіжної літератури XX століття: у 2 ч. Частина 1: Модерна доба : навчальний посібник для закладів вищої освіти. Київ : Кондор, 2023. 520 с.
3. Колошук Н. Історія зарубіжної літератури XX століття: у 2 ч. Частина 2: Після модерну : навчальний посібник для закладів вищої освіти. Київ : Кондор, 2023. 432 с.
4. Помазан І. Історія зарубіжної літератури XX століття : підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. Харків : Вид-во НУА, 2016. 264 с.
5. Тверітінова Т. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Доба реалізму : навч. посіб. для студ. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 424 с.

Допоміжна

І семестр

1. Гаврило І., Рошко М., Славич Т. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII ст. : навчальний посібник. Ужгород : УжНУ, 2022. 117 с.
2. Городнюк Н. Роман М. Сервантеса «Дон Кіхот»: Принципи конструювання тексту. *Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ*. 2024. С. 309–311.
3. Зарубіжна література: курс лекцій / укладач Г. Калантаєвська. Суми : Сумський державний університет, 2017. 234 с.
4. Зеров М. Антологія римської поезії / упоряд. І. В. Хроненко. Київ : Українські пропілеї, 2016. 446 с.
5. Історія зарубіжної літератури. Античність : навчально-методичний посібник / укл.: Н. Бедзир, М. Демчик. Ужгород : Говерла, 2023. 81 с.
6. Історія зарубіжної літератури Середньовіччя та Відродження (для студентів філологічного факультету) : навчально-методичний комплекс / уклад. Т. Бандура. Одеса : ПНПУ, 2018. 65 с.
7. Історія європейської цивілізації. Греція / за ред. У. Еко ; пер. з іт. Харків : Фоліо, 2016. 1158 с.
8. Коломієць Н. Еволюція героїчного епосу Західної Європи доби пізнього Середньовіччя. *Літератури світу: поетика, ментальність і духовність*. 2015. Вип. 6. С. 316–323.
9. Содомора А. Гесіод і його поема «Походження Богів» («Теогонія»). *Дзвін*. 2018. № 10 (888). С. 222–231.

10. Тарасова Н. Мотив подорожі у «Мандрах Гуллівера» Дж. Свіфта, «Гаргантюа та Пантагрюелі» Ф. Рабле і повісті «Різдвяна пісня у прозі» Ч. Діккенса. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип 35. Т. 5. С. 160–167.
11. Туренко В. Гомер та Гесіод: до питання про конотації любові в давньогрецьких епосах. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*. Серія: Філологічні науки. 2014. № 1. С. 63–69.

II семестр

1. Бондарук Л. Символ у багаторівневій структурі тексту: Марсель Пруст, Моріс Метерлінк. Луцьк : Твердиня, 2015. 336 с.
2. Гурдуз А. Історія світової літератури (XIX – початок XX ст.): навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. 192 с.
3. Іконнікова М., Співачук В. Історія зарубіжної літератури XX століття : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Хмельницький : Бідюк Є. І., 2017. 156 с.
4. Історія зарубіжної літератури першої половини XX століття: практикум : [навч. посіб.] / [уклад. О. Гальчук]. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 419 с.
5. Ткаченко С. Невідомий Артур Рембо. Київ : Парламент. вид-во, 2019. 462 с.
6. Чистяк Д. Міфопоетична картина світу в бельгійському символізмі : [на матеріалі ран. драматургії М. Метерлінка]. Київ : Радуга, 2016. 271 с.
7. Яременко Н., Коломієць Н. Історія зарубіжної літератури II половини XX століття : практикум. Кривий Ріг : Криворізький державний педагогічний університет, 2022. 103 с.
8. A Guide to Twentieth Century Literature in English / ed. by H. Blamires. London : Routledge, 2020. 330 p.
9. D'haen Th. The Routledge Concise History of World Literature. London : Routledge, 2013, 373 p.
10. The Cambridge History of World Literature / ed. by G. Debjani. Cambridge : Cambridge University Press, 2021. 994 p.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. <http://chtyvo.org.ua>
3. www.academia.edu
4. <http://diasporiana.org.ua>
5. <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/publikatsii>
6. <https://soundcloud.com/kultpodcast>
7. <https://www.youtube.com/channel/UColwpT2NIz6rsMR20WUzCKQ>
8. <https://www.youtube.com/user/mystetskyi>
9. www.academia.edu

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chnivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>